

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 4 frt.
 Félévre . . . 2 „
 Negyedévre . . . 1 „

Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el. A kéziratok nem adatnak vissza.

A nyílt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Vegyes tartalmu hetilap.

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN.

Hirdetési díj:
 Minden 4 hasábos petisor egyszeri hirdetésnél 6 kr., többszörinél 5 kr.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb föltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A népoktatás mindnyájunk ügye.

A „Zemplén“ előbbeni terjelmében, megszépült — mint örömmel hiszszük — meg is ifjodott alakban lépett 41-ik számával a közönség elé.

Nekünk azonban nem terjelmével, nem ifjodott állapotával, hanem jó szándéku irányával van dolgunk.

Melyik az az irány?

Az, melyet megjelölt akkor, midőn a népnevelés és oktatásról szóló XXXVIII. törvényzikkéről vezérezik-kez; azon törvényzikkéről, melynek fontosságát Nyári Pál egykor az országgyűlésen e szavakkal jellemzé: „A népnevelés ügyében hozott törvényvel fogunk fellépni azon színvonalra, melyen azt mondhatjuk, hogy mi magyarok, a többi nagy nemzetekkel együtt a civilisált nemzetek közé tartozunk.“

Nem lehet tehát ez a törvényzikk, melynek feladata, hogy a magyarokat a civilisált nemzetek sorába emelje, kevésbé — kivált a mi körülményeink közt — nem ideális; de épen azért, mert ilyen, kezeskedik általános jószágáról; de épen azért, mert ilyen, mindenkinek, kitől hogy telik, kötelessége azt, a mi benne eszményi, tárgyilagositani, eszközölni azt, hogy a mi abban még most eszmény, közös akarattal valósuljon.

Maga eme törvényzikk halhatatlan alkotója így szól a népnevelésről: „Ha van feladat, melynek megoldására az állam minden hatalma elégtelen, ez a népnevelés. Oly feladat ez, melyet csak a nép maga oldhat meg.“

A mi eszményi, az nem rossz; csak kutassunk az eszközök után, melyekkel azt valósíthatnók; és ha minden lehető eszközt kimerítettünk, s az eszményiből mégis sok maradt megvalósíthatlan, akkor is csak azt mondhatjuk reá: oly magas, hogy odáig erőnkkel feljutni még most nem tudunk, de folytonos törekvés mellett ahoz mindig közelebb közelebb juthatunk. „Avagy a hegy

magaslatára tartó, mivel egy ugrással nem teremhet a hegy csúcsán, ne is kapaszkodjék felfelé?“

De épen azért, mert ez a törvényzikk eszményi, nemcsak „a hitfelekezetek által fentartott, de a kor színvonalán alul álló népiskolákat óhajtotta tökélyesíteni,“ hanem az általános népnevelést akarta s akarja eszközölni; e keretbe a felekezetek népiskolái is kikerülhetlenül befoglaltatnak.

És kérдем: lehetett-e a mi viszonyaink között, a multa körülmekintő visszapillantás mellett gyöngédebben, humánusabban járnai el törvényhozásnak, mint a hogy járt el a miénk a népoktatási törvényt illetőleg?

A törvény ugyanis azt mondja: Ha a felekezetek azon meggyőződésre jutnak, hogy közös erővel virágzóbb állapotban tarthatnak fel közös iskolát: ilyeneket állíthatnak s azokra nézve még az állam segélyét is igénybe vehetik (29. §.). Ezt is mondja: Ott, a hol a más felekezetekhez tartozó (iskolaköteles) gyermekek száma a 30-at el nem éri; ezen gyermekek is a létező felekezeti iskolába fognak járnai, ha a szülék az ó gyermekeik neveléséről másként nem gondoskodnának (45. §.). A hol pedig másként nem: állami költségen állíthatók elemi népiskolák.

A törvény tehát általános népoktatást kíván, reá mutat a módokra, melyek szerint ez elérhető, sőt maga megy elő jó példával, haladásra buzdítja a felekezeteket is az állami népiskolák állításával.

Méltán mondja azért a V. V. L. a „Zemplén“ 41-ik számában: „bámultuk azokat, kik a felekezeti népiskolák melletti buzgalmukban az 1868. évi XXXVIII. törvényzikk ellen izgattak szüntelen, a helyett, hogy felekezetök népiskoláinak a törvénszabta igények színvonalára emelése, tökélyesítésére fordították volna buzgalmukat.“ Hiszen a kormány azon örülne, ha a felekezetek egymással versengve építenének iskola-házakat, rendeznék, szerveznék a rendezetlen, szervezetlen meglevöket, s a közoktatási miniszternek csak köszönő iratokat kellene küldöznie helységről helysége, városról városra, a népnevelés körül kifejtett ügybuzga-

lomért, s azzal dicsekhetnék a művelt világnak, hogy széles e hazában elegendő az iskola, ezek mind rendezettek, minden iskolaköteles gyermek iskolába jár, és mindez a felekezetek érdeme; mert ha minden felekezeti és valamennyi iskolaköteles gyermek jól rendezett, jól szervezett iskolában nyer rendszeres nevelőoktatást, akkor épen az állam célja van elérve, mert minden polgára iskolázott, szellemi s anyagi tekintetben hasznos polgárrá képezetett. Az államnak nincs különös gondja arra, ki melyik hitfelekezethez tartozik, felekezeti iskolába járt-e, de igen is van gondja, s kell gondjának lenni arra, hogy a hazának minden gyermeke iskolába járjon, még pedig oly iskolába, hol az életre szükséges alaki, anyagi s gyakorlati ismeretekből annyit, mennyire állásához képest egyiknek, másoknak szüksége van, megszerezhessen, műveltségi fokához képest lelkiismeretes, jellemes, jó erkölcsü ember legyen; hogy a közönséges elnevezés szerint vallásos is legyen, erre a szüléknek s az egyháznak hagyta fel gondosan örködni.

Én a felekezetek saját iskoláik érdekében, olykor talán téves buzgalmát is annak szeretem tulajdonítani, hogy átlátták, hogy a nép nevelőoktatása nem a szorosabb értelemben vett kormány, hanem mindnyájunk ügye.

Hogy a kormány az általános népnevelés érdekében mindent megtegyen, ezt nemcsak óhajtani, ezt követelni kell, követelni a hon minden oly értelmes polgárának, ki első oktatási miniszterünk Eötvös báró eme szavait nem feledte: „Ha fontos, hogy a tökéletesített közlekedési eszközök által ezen haza anyagi érdekeiről gondoskodjunk, nem kevésbé fontos, hogy gondoskodjunk azon közlekedési eszközökről is, melyeken az eszmék közlekedhetnek. Ilyeneket pedig csak az iskolák által építhetünk. Mai időben, teljes meggyőződésem szerint, minden áldozat, melyet anyagi érdekeink előmozdítására teszünk, nem

fog célhoz vezetni még az anyagi érdekek terén sem, ha nem gondoskodunk mindenek előtt a népnek értelmi neveléséről.

A nép nevelését követelik tehát elsősorban is anyagi érdekeink.

Majd így folytatja: „A népnek értelmi nevelésében fekszik, legbensőbb meggyőződése szerint ezen haza egész jövője. Ettől függ, hogy nemzetünk, mely ezen földet vitésége által fegyverrel foglalta el, azt értelmisége által megtartsa. Európának ezen helyén más nemzetnek, mint egy valóban civilisált nemzetnek helye nincs.

A népneveléstől függ a nagy költő és politikus az országgyűlés előtt tett, idézett nyilatkozata szerint a haza jövője is, a nemzet élete is.

Kit ne érdekelne anyagi állapotunk javulása? Kire nézve volna közönyös a haza jövője, a nemzet élete? És ha mindez a népnevelés eredménye, a nép értelmisége által lehet csak biztosítva: nem mindnyájunk ügye-e a népnevelés?

Hogy a kormány, illetőleg a közoktatási minisztérium megtette a magáét a népoktatás érdekében, arról tanuskodik a bécsi világkiállításon nyert dísz oklevele; melyet nem azért kapott, mintha a nevelő-oktatás minden ágában s fokán a civilisált nagy nemzetekkel már ma egyenlő magaslaton állana, hanem azon bámulatra gerjesztő buzgalomért, mit a civilisált népekétől — mint mondani szokás — oly messze elmaradt, különösebben a hazai népoktatás érdekében kifejtett, s hogy munkásságának eredményét, a való eredményt s nem a világkiállításra kigondolt s rögtönzött tanszereket s eszközöket, szervezetet s berendezést, hiven mutatta fel a világnak.

Nagy eredmény ez. 1873-ban az egész világ ítélete szerint a civilisált államok sorába vétettünk fel. A népnevelés által jutottunk a civilisált nemzetek közé.

Ha a kormány megtette a magáét, s oly eredményt mutatott fel, a mi az egész nemzet büszkesége; hogy tovább tovább haladjunk, most szükséges, most rajtunk a sor, hogy mi is, a nép, tegyük meg a magunkét; mert visszafele a rák szokott haladni, hogy sötét odúba jusson.

Erre nézve alig van alkalmasabb, tágasabb terünk, mint a vidéki lapok hasábjai. A vidéki lapok pedig, melyeknek feladatuk egyáltalában nem a nagy szabású politizálásban van kimerve, a közügynek alig használhatnak jobban, mintha az annyira fontos népnevelés előmozdítására nemcsak tért

engednek, de rendes rovatot nyitnak, hogy legyen a népnevelés mindnyájunk ügye.

A „Zemplén“ — ha 41-ik számú vezércikkének sorai közt jól olvastunk — egy új zászlót bont ki, melyre e szavakat írta: minél több jó népiskolákat Zemplén megyének! s midőn e zászlót kibontja: sem felekezeti, sem községi, sem állami népiskolának nem ellensége, hanem igaz barátja a legfontosabb ügynek. Többé nem a hiányokat akarja feltárni, nem a tétlenségben szunnyadókat akarja fellármázni, megróni, hanem a törekvésnek, a haladásnak, a sikernek óhajt s kíván hirdetője lenni.

Hogy ez így legyen: első helyen a néptanítóktól függ. Zörgessenek és megnyitattik, kérjenek és megadatik, keressenek és találjanak! És a hol zörgetés után bebocsáttattak, kérés után adományhoz jutottak, a mit keresés után megtaláltak, hozzák azokat nyilvánosságra. A példa vonz, hatása csudálatos.

A néptanító nem az irni, olvasni tudó pária többé. Mióta Poroszország nagygyá lett a Schulmeisterek által, a tanító fontossága tény által lett elismerve, s mindenki vallja, hogy a nemzetek életének, országok jövőjének sorsa nagy részben a tanítók kezébe van letéve.

Emelkedjünk társaim ennek tudatára mindnyájan! Munkálkodjunk a nép értelmiségén iskoláinkban, községünkben, megyénkben; ekkor mozdítottuk elő magunk s utódaink boldogságát; ekkor ébred fel s látja be a nép is, hogy a népoktatás ügye, mindnyájunk ügye.

Ez azon irány, melyet — mint himni szeretem — választott magának a „Zemplén“, s már magáért ezen irányáért méltó, hogy a megyében melegen pártoltassék*).

D. G.

Kik alakítsanak, és alakítsanak-e borkereskedelmi avagy bortermelő-társulat?

(Vége.)

Ennek aztán lesz kihatása a nagy közönségre, s a jó példa és még inkább a jó eredmény azt is magával ragadja. Mert ugyan tagadhatlan, hogy a vándor tanár, folyóiratok, könyvek, tanácskozások mind igen jó hatással vannak valamely irányban, s így a borászat terén is; de a nagy közönségre nézve — legnagyobb s legbiztosabb hatással van csak a kézzel fogható eredmény; mikor olvas vagy hall valamit, elhiszi, egyik másik követi

*) Örömmel nyitottunk tért e tanügyi dolgotnak lapunk hasábjain, főlkérve annak tisztelt íróját a további becses közreműködésre.

Szerk.

is; de mikor azt látja, hogy az okszerű szőlőmivelés és helyes borkeszelés hálásabb, ha egyre azt hallja, hogy ez meg ez a természetű ennyi meg ennyi akóval többet, jobbat szűrt, s azt, míg ő 6-8-10 frttal, addig amaz 15 20-25 frttal adja el akónként: a létért és jobb létért való küzdelemnél fogva utánozni, követni fogja.

Egyébként a közreható tényezők mindegyikét szükséges felhasználni, mert az egyik emberre egyik hat jobban, a másik emberre meg a másik; így a vin-czeilér- és pinczekezelőket képző intézetek is jó szolgálatot tesznek az ügy előmenetelére.

Eltételezve ezektől végül — a mi egy ily borkereskedelmi, vagy inkább csak borászati társulat részére az állam által adandó kamatbiztosítást illeti, magam is a Pesti Naplóban megjelent s az előbbeni füzetben közölt cikk nézetéhez csatlakozom. hogy t. i. a kamat biztosítása sokszor elaltatta a takarékoság s iparkodás szellemét. S hogy ezt csak röviden igazoljam: nem láttuk-e elégszer, hogy a kamatbiztosítás miatt, de sokszor a nélkül is, a társulatok drága befektetéseket, nagy épületeket emeltek, dus fizetéseket határoztak, beleölték a tőke nagy részét az üzletnek nem jövedelmező kellékeibe, a helyett hogy ezt fokozatosan az igényekhez és a haszonból tették volna; mi által egyszers mind kimerítették a társulat pénzeréjét, nem hagyván elegendő forgalmi tőkét, mely nélkül a legelső piaci hanyatlás, roszt vásár, zavar vagy rázkodás alkalmával az üzlet fenakad, s vagy drága pénzt kell szerezni, s így a fizetendő kamat, vagy ezzel együtt a forgalmi és tartaléktőke hiánya buktatja meg a társulatot.

A kamatbiztosítás helyett azonban, ha már segínyt kellene igénybe venni, azt hiszem mind az állam, mind a társulat részére jobb volna a megkezdéshez szükségelt pénzerő összehozása végett — az államtól egy bizonyos időre kamat nélküli kölcsönt nyerni, melyet a társulat az ő nyereségeiből évenként törlesztene. E szerint úgy volna vele a társulat, mint az új gazda: nyerne alapot, melyen szorgalmát, tudományát kifejthetné, s lassanként tartozásait kifejtve, saját kezére birna dolgozni. Természetes, hogy e tekintetben az állam részére a kölcsön-összeget biztosítani kellene.

Az államnak még a szakiskolák szaporítását, s legfőképp a vasuti szállítási és kiveteli vámdíjak mérséklését kellene eszközölnie; azontul a többit megtenné az életre való magán vagy egyesületi vállalkozás.

Rákosi László.

H i r e k.

Lapunk múlt számának azon ujdonságára — mely a jövő farsang folyamában a szenvedő árvák és inségesek felsegélésükre egy újabb tánczvizgalom rendezésének híret vetette fel — következő sorokat vettük:

Tisztelt barátom! Nagyon leköteleznek barátságos soraid, melyekkel a „Zemplén“ 43. számában igénytelen személyemről szívesen válnék megemlékezni. Ne vedd azért kedves barátom! roszt

neven, ha soraidat helyrehozva, a nov. 4-én tartott tánczvigalom kezdeményezésére vonatkozó érdemeket, rendező társaimmal megosztani tartom kötelességemnek: és egyszersmind megzáfólni vagyok kénytelen a hirt, mely szerint én a farsangon, ismét a szent czél érdekében, egy tánczvigalom rendezését tettem volna kilátásba.

Igaz, hogy a társadalmi élet egyik összefűző kapcsa a társulás bármily neme, és úgy miként te, én is elismerésre érdemesnek tartok minden törekvést, mely becsületes és szent intenióból, társas összejövetelek létrehozásán fáradozik: s részemről az ilyen törekvések akadályozója soha nem leszek; de a kezdeményezés és rendezés kellemetlenségeivel, a mai társadalmi élet viszonyai között, ez idő szerint nincs szándékom küzdeni.

Viczmány Ödön.

† Somogy István, városunk legderekbabb veteránjainak egyike, f. hó 19-én rövid szenvedés után 72 éves korában elhunyt. Azon nagy őr, mely bölcsőjétől koporsójáig a hosszú évek sora által nyílt, legnagyobb részben a közügyek körüli buzgó napszámoskodás s szeretett családjá érdekében kifejtett erenyedetlen gondosság töltik be, úgy hogy alig találánánk életének könyvében oly lapot, melyet tevékenysége üresen hagyott volna, s megszakítva látnók ama láncolatot, melynek minden egyes szeméből a munkásság és hangya-szorgalom buzgító példaként tűnik élénk. Számos éven keresztül mint első-aljegyző szolgálta a megyét becsülettel. A levéltárban fekvő halmaz jegyzőkönyvei fényes bizonyítást tesznek ma is munkásságáról, melynek rugóját mindig a kötelességérzet képezte. Az 50-es években mint törvényszéki ülnök, majd mint főszámvevő szolgálta a közügyet, míg az utóbbi években a városi képviselőnek volt hosszabb ideig tevékeny elnöke. Emberi kötelmeinek egyházi téren is derekasan megfelelt; mint al-gondnok sokáig buzgólkodott hivatalában, s az egyháznak nem egy hasznos szolgálatot tett. Temetése nagy részvét mellett ment végbe, melyen a remek halotti szónoklatot Fejes István helybeli ref. lelkész tartá, meghatóan ecsetelve az elhunytak tevékenységben oly gazdag életét, s annak még sokáig és sokfelé kiható áldásait. Koporsóját a polgárság fáklyával vevé körül s kísérel ki az örökös nyughelyre, hol annyi munkásság után pihenése hosszú, örök leend. Haláláról a gyászjelentés következőleg hangzik: Özv. Somogy István szül. Marschalkó Viktória, leánya Ida, férj. Szánky Nándorné és veje tarpai Szánky Nándor, m. királyi honvéd őrnagy, valamint az összes rokon-ság fájdalmas szívvel jelentik forrón szeretett férje, illetve édes atyja és ipája Somogy István a k folyó évi novemberhó 19-én reggeli 4 órakor 72 éves korában végelgyengülésben történt gyász-szos elhunytát. A boldogultnak hült tete-mei f. évi novemberhó 21-én d. u. 2 óra-kor a ref. egyház szertartása szerint adattak át a siri nyugalomnak. Béke és áldás a gondos jó férj és szeretetben gazdag szívű apa hamvain!

Dr. Weisz Armin közszereteti megyei főorvos barátai és ismerőseinek örömmel hozzuk tudomásukra: miszerint a tisztelt főorvos ur hosszas és súlyos betegségéből már annyira felüdült: hogy szobáját elhagyhatja és rövid sétákat tehet. A szenvedő emberiség érdekében

melegen óhajtjuk teljes felgyógyulását, míg társadalmi szempontból szintén kívánjuk, hogy az mielőbb megtörténjék.

* Nap-nap mellett erősebb színezetet ölt nálunk azon szomorú igazság: hogy a mi a közbiztonságot illeti, nagyon is ázsiai állapotokkal találkozunk. Kapja magát a mult pénteken bizonyos Jankli uevü fiakker-potentat, s midőn a „papsor“ heti vásárokkal zsufova van, iskolájába került vad lovaival, s kolossalis bárkájával oly vágatva tör lefelé, mintha bőrének mindenik likacsán az „eb ura kurta“ ősi mondás látszanék kiugrálni, s mindent, mi útjába akad: tör, ront, gázol, mint kit boszorkányok vettek üzőbe. A vakmerő hajtásnak egy békés falusi ember szekerének felfordulása, öszszetörése, a szekerén lévő csuprok, fazekak öszszetúzása, tejfel, paszuly-kiömlés s más efféle chaotikus öszszevisszaság lett következménye. Sőt még a megkárosított szekeres súlyos sérülést is szenvedett. S most következik a valódi ázsiai állapot: az egész utcán mikroszkopiummal sem lehetett volna egy rendőrt fölfedezni, ki az ilyen esetet a hatóság tudomására hozva a tettet legott méltó jutalomban, s a sérült és károsultat pedig illő orvoslásban részeltette volna. Valóban szomorú helyzet!

* Véres jelenetnek volt színhelye vasárnap éjjel a „Fehér Medve.“ Az ott mulató sorkatonák (körülbelöl tiz-tizenöt egyén) öszszjöttek a parasztokkal s az öszszekoczezanás egy fiatal legény halálával s többek megsebesítésével végződött, de az egésznek még szomorubb kimenete lehetett volna, ha a katonaság a kapitány s kísérete által — kik az esetről értesülvén, a helyszínre siettek — a vérengzésben meg nem gátoltatik. De amikor a felbőszült tömeg meg lett fékezve, már akkor a „Medve“ (a koreszmát értjük) úgy nézett ki, mint egy megvívott vár: ajtóknak, ablak-tábláknak alig valami nyomuk: lakói pinczében, padon, ágy alatt várták a bizonyos halált. Ennyit az esetről, melynél említésre méltó az: hogy a vizsgálat szerint a verekedő katonaság oldalfegyverét nem használta, s az egész vérengzés, léczek, botok és székek segítségével történt; de ha fegyverrel történt volna is, annak megszüntetése hatóságunk hatalomkörébe nem tartozik; de igenis tartozik az: hogy miután a hatóság ad engedélyt ily öszszjövetelekre a pórnépek: tartaná szükségesnek azt, hogy közegei által szigorun fel is ügyeltetne, s a hol a katonaságot a köznépkel együtt mulatni látja, a mostanihoz hasonló eshetőségek kikérülése tekintetéből, arról idejében jelentést tenne. Az említett estve — mint halljuk — még a járó-kelők is részesültek a verekedés helyén, egy pár kisebb-szerű ütlegben.

(!) Kérjük a városi kapitányi hivatalat: vessen véget az itteni bérkocsisok rakoncátlanokodásának, mely először is abban nyilvánul: hogy a legnépesebb hetivásár alkalmával is nyargalva hajtának a városon, s eképen a személybiztonságot nagy mérvben veszélyeztetik, amint ezt idevágó egyik hírünk is bizonyítja. Másodsor az indóháznál sokszor a legbotrányosabb veszekedést idézik elő maguk közt az által, hogy a kiszálló utasokat egymás elől el akarják fogni: úgy hogy a bóröndöket csaknem erőszakkal ragadják ki azok kezeiből. E versengésnek aztán nem lehet más kö-

vetkezménye, mint veszekedés, olykor verekedés is, igen gyakran pedig az: hogy az utas két fiakker között hoppon marad, s gyalog kell bejönnie. Legközelebb a főispán is így járt, s az efeletti panaszt saját szájából hallottuk. Kérjük továbbá a nagy közönség érdekében, egy oly rendeletnek kiadására, mely sár és hó idején minden háztulajdonosnak a járda eltisztittatását tegye kötelességévé. Ez eljárást dicséretes szokásból most is megteszik egy-két helyen, de mit ér, ha a jó példát a többinek nincs kedve követni. Épenazért ferman és ukáz — mely biztosítjuk a kapitányságot — sohasem fog visszatetszeni, ha ez a közrend és tisztaság érdekében adatik ki.

Sajáttságos időjárás. A mult héten erős fagy állott be, melyből már állandó téli időjárásra lehetett következtetni, azonban pénteken estve már annyira meglágyult az idő, hogy délkelet felől villámlást lehetett észrevenni. Szombaton estve azonban hó kezdett esni, s csaknem éjfélig erős szél mellett havazott is. Vasárnap reggel a hó már elvadni kezdett, s estig csaknem mind el is olvadt. Hétfőn délután rövid esőt kaptunk, de délkelet felé nyárias borulat takará az eget, mely élénk színű szivárvánnyal volt szegélyezve.

* Homonnán, mint egy előttünk fekvő levélből olvassuk: a mulatságok országában, e hó végén lesz az első műkedvelői előadás, mely alkalommal a „S-ik pont“ s „Miért nem házasodik a sógor“ fog színre kerülni. Előadás után pedig hogy a mulatság teljes legyen, a közönség tánczra kél. A legközelebbi előadás a hölgy-világból Jánosi Csáky Szerafin grófnő, báró Barkóczy nővérek s Hellnerné asszonyság fognak szerepelni, míg a férfi szerepeket Szerviczky Ödön, Junger Gyula, Hellner Armand s Kiss Ödön urak fogják személyesíteni.

Sárospatak. — mióta főbirájul Meczner Rudolf urat szerencsés volt megnyerhetni — dicséretesen halad, s általunk is méltán irigylendő belrendnek örvend. Legközelebb a főutcának a pályaudvarral való öszszeköttetése vált ott bevégezett ténynyé, amenyiben az öszszekötő utcák rendszeresen kiburkol-tattak. — Homonnáról szintén ily dicséretes dolgokat jelezhetünk, hol a birói tiszt Matolay Viktor urnál, tehát hasonlóan jó kezekben van. Mindezt pedig részben azért említjük fel, hogy vannak még áldozatkész, s a közérdekek emelését czélzó, s azon önzetlenül munkálkodó férfiak, kiknek jóllehet társadalmi állásuk, s tanulmányaik talán dusan jövedelmező és fényes állást is biztosítanak, mindamellert nem tartják magukra lealázónak a közügyek körüli szerény napszámoskodást sem, s azon kis köztársaságnak, melynek tagjaivá lettek, javán öszszvetett vállal buzgólkodnak. — Tokaj, Tolcsva, Tállya, szintén e szerencsésebb községek közé sorozhatók, hol a lakosság zöme egész odaadással fordul az értelmiséghez, hogy hajójának kormányát föltétlenül reá bizza. . . . Nálunk?! . . . nálunk egészen más kerékvágásban mennek a dolgok. Itt elég értelmes és reformtörekvésű embernek lenni arra nézve, hogy a közügyekre való befolyása elé áthághatlan tiltót állítsanak. Miért van pedig ez így, feleljenk reá azok, akik ekép gondolják azt jónak. Mi hallgatunk, s a sebek gyó-

gyulását az idő, e legjobb orvostól várjuk és reméljük.

Sátoralja-Ujhely nagy község 1871. évi 18. törvényezikk értelmében újonnan megalakított képviselő-testületének névsora. Virilisták: Dókus József, Nyomárkay József, Nyomárkay Károly, Füzesséry Sándor, Évva András, Deutsch József, Kolener József, Weinberger Jakab, Klein Jakab, Stépán Mihály, Barthos Tivadar, Hornyay Ferencz, Besse-nyey Gábor, Ganzler Alajos, Szöllőssy Bernát, Szakácsy József, Lóvy Adolf, Hlavathy János, Román János, Mezőssy Menyhért. Póttagok: Horváth Endre orvos, Horváth Mihály, Rác Bertalan, Rieder Engelbert, Teich Zsigmond. Választottak: Bajusz József Magdsár Imre id., Farkas Lajos id., Károlyi János, Unterer Mihály, Bohos József, Kornstein Ignác, Fejes István, Pintér Ferencz, Schön Vilmos orvos, Stenczel Dániel, Csehy Péter, Jelenek Ádám, Krausz Nátán, Fesztőry Tamás, Boka Károly, Reichard Mór, Vajsz Lajos, Palásthy János, Siska András. Póttagok: Schön Leo, Galambos János, Szkrak József, Pázsiczky József, Kálniczky Károly, Csákó Imre. — Az általános tisztujítás 1873. évi november hó 26-án reggel 8 órakor veszi kezdetét a városháza tanácstermében

Vegyes.

Ismét egy új történelmi emlék. Doby Antal homonnai m. k. sőüzleti tiszt ur — ki szépirodalmi könyvtárát mai számunk idevágó hirdetésméne szerint eladóvá teszi — az alábbi „curens“-t következő

levél kíséretében küldé be hozzánk: „T. szerkesztő ur! Becses lapjának utóbbi száma egy körözüvnyt hoz a mult század végéről. Hasonló történelmi emlékekkel, közlés végett, magam is szolgálhatok. (Nagyon szivesen veszszük. Szerk.) Évekig gyűjtöttem „Ugoesamegye élő és kihalt családainak ismertetése“ című munkához az adatokat, s levéltári kutatásaim alatt sok becses nyelvemlékhez jutottam, mely irodalmi és műveltségi viszonyainkra a multban érdekes világot vet. Itt közlök előláróban egy curenst II. József korából. Ezek után sat“ A közlemény maga így szól:

Curens.

337. Keményen tiltatik a Zsidó ifjaknak a házasság kik tudni illik a Normalis Iskolában magokat nem oktatják, azok is oly formán hogy Testimoniálissok Tettes ord. V. Ispán urtól legyen, más képpen ha az Rabbink vagy is Zsidó Papiok a parancsolattal nem gondolnak, az illetén Személyt megesketik 24 páltzával fognak büntettetni a Birák pedig a hol ilyen Casus törtéme 12 páltzával büntetessenek.

Sig. Fancsika Die 1° marc 1789.

Bessenyei Lajos m. k.
Szolgabiró.

Közli: Doby Antal.

Örökzöldek.

A világirodalom kertjéből válogatja

Cassius.

✓ Csalódik az, ki mások búbjának nagyságát nézve a magát feledve hiszi. Ez ép olyan, mint a ki a tűzre fű, s azt

véli, hogy kioltja; ki dombot ás le, mert az az égbe nyúl; egyet leront s általa magasb hegyet emel.

Ha a bánat kifejezése minden arezhoz jól illenek, az drága ékszer gyanánt nagyon keresett és kapós lenne.

◀ Rongyokon keresztül meglátszik a kis vétek is. Prémes bekes s bársony palást mindent befed. Borítsd arannyal a bünt és a törvény lándzsája rajta kártevés nélkül török meg; göngyöld rongyokba, s a törpe szalmaszál is keresztülzúrja azt.

Némely barátság oly hig és tejszivü, hogy a második éjszaka már megalszik.

A szerelmes, míg szerelmének óhajtott sikerében bizik, sohasem választja tanácsadójául az észet; mégis azonnal hozzá, mint orvosához fordul, mihelyt reményét veszíti.

Ki eltelik a sokkal, szintoly beteg, mint az, ki semmi mellett éhezik. Nem közönséges boldogság tehát a közép-állapot: a tulbőség hamarabb öszül meg, de az elég. — tovább él.

Ha tenni oly könnyü lenne, mint tudni azt: mit legjobb tenni; a szegény nép kunyhói régen fejedemi palotákká változtak volna.

Jó pap az, ki saját intéseit megfogadja; könnyebb huszat tanítani: mi legyen a legjobb teendő, mint beállni a husz közé egynek s követni saját tanítványait.

Az agyvelő tervezhet törvényeket a vér számára; de a heves természet átszőki a hideg észet. Ifju bolondság oly nyúl, mely mindig átugorja az aggasztán jó tanács-hálóit.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

H I R D E T É S E K.

Alulírott tudomására hozza az olvasni szerető t. közönségnek, különösen figyelmébe ajánlja e megyében lévő olvasó-köröknek: hogy nála 6—700 kötet csinos kölesönkönyv, a magyar irodalom legújabb s legjelesebb szépirodalmi termékei, jutányos áron eladó, a venni szándékozók értekezhetnek iránta Homonnán saját szállásán, vagy a sóhivatalban.

Doby Antal.

Eladó

400 darab fiatal tartani való finom anyajuh, 200 darab hizott vegyes és 400 db. bárány.

A venni szándékozók szóval vagy levélig értekezhetnek Nyomárkay Hugó urral Kácsádon, u. p. Málca. 1—3

Boltok bérbe adása.

A Sátoralja-Ujhely városában most keletkezett leánynöveldei épületben lévő, s rőfös kereskedésre szánt egy nagyobb, valamint speczerei kereskedésre való egy kisebb boltnak bérletére válnakozui kívánók jelentkezhetnek, és szerződhetnek is a helybeli főtisztelendő plébános urnál.

2—3

Nyomatott a „Zemplén“ gyorssajtóján S.-a.-Ujhelyben.

Házhely eladás.

A „Magyar király“-hoz czimzett vendéglőhöz tartozó s ugyanott a másik utcára kinyuló kőfallal körükerített és kúttal ellátott két háznak is elegendő tágas hely, mint kuriális házhely, akár egészen, akár fele eladóvá tétetik.

A venni szándékozók értekezhetnek

2—3

Weinberger Józseffel.

Figyelmeztetés!

Tisztelettel vagyok bátor értesíteni ugy a pénzintézetek t. igazgatóságait, valamint egyes egyéneket is, hogy jótállásomat, — ha csak magam személyesen meg nem jelennék az illető helyen, vagy levél által külön értesítést nem adok — el ne fogadják. Ellen esetben a netalán előforduló kellemetlenségért felelősséget nem vállalok.

S.-Patak, novemberhóban 1873.

Feldmészter Ábrahám.

S.
Egés
Félé
Negy
Bér
csak
A ke
A r
háro
Zemp
F
legna
s azon
hogy
van n
Magy
keny
több
lésén
fürg
neke
értel
alapi
czélja
teket
gazda
jövéd
nek
férfia
rönk
zik a
a kö
mány
voln
egyl
alap
a m
ügvi
hata
kiál
ipar
soka
mén
nép
nem
hata
nem
nap
isko
van
tök-
szer
a ta
nem
ságo